

T.C. AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
ŞEHİT YAKINLARI VE GAZİLER
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

**ÜLKELERİN;
HAYATINI KAYBEDEN/ŞEHİT YAKINI,
YARALANAN/GAZİ VE GAZİ
YAKINLARINA SUNDUKLARI
HİZMETLERİN KARŞILAŞTIRILMASI**

**Şehit Yakınları ve Gaziler
Genel Müdürlüğü**

3 Eylül 2020

ÖNSÖZ

Vatanı için canını feda eden kahraman şehitlerimizin yakınlarına, gazilerimize ve gazi yakınlarımıza sağlanan haklar imkânlar dâhilinde sürekli iyileştirilmekte ve çeşitlendirilmektedir. Ülkemizde bu alanda yapılan düzenlemelerin daha iyi anlaşılabilmesi ve diğer ülkelerin hayatını kaybeden/şehit yakını, yaralanan/gazi ve gazi yakınlarına sundukları hizmet modelleri arasında bir karşılaştırma yapılabilmesi amacıyla Şehit Yakınları ve Gaziler Genel Müdürlüğü Ar-Ge ve Proje Daire Başkanlığınca yapılan bu çalışmada Genel Müdürlüğümüz ve Milli Savunma Bakanlığının verileri ve bilgileri kullanılmıştır.

İÇİNDEKİLER

Türkiye.....	1
Amerika Birleşik Devletleri	3
Almanya.....	5
Arnavutluk.....	6
Avusturya.....	7
Azerbaycan.....	8
Belçika.....	9
Bulgaristan.....	10
Çek Cumhuriyeti.....	10
Çin.....	11
Finlandiya.....	11
Fransa.....	11
Hollanda.....	12
İngiltere.....	13
İran.....	14
İspanya.....	15
İsrail.....	16
İsveç.....	17
Japonya.....	17
Kanada.....	18
Macaristan.....	19
Pakistan.....	20
Polonya.....	21
Romanya.....	22
Türkmenistan.....	23
Yunanistan.....	23

TÜRKİYE

SAĞLIK HAKLARI	<p>Harp malulleri ile 2330 ve 3713 sayılı Kanunlar kapsamında aylık alanlar ve bunların bakmakla yükümlü oldukları kişilerden sağlık hizmetlerinde katılım payı alınmamaktadır. Sağlık Uygulama Tebliği kapsamında Şehit Yakını ve Gazilerin; dış tedavileri, yol giderleri, ortez-protez vb. giderleri karşılanmaktadır.</p> <p>1005 Sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkındaki Kanun kapsamındaki hak sahipleri ve bunların bakmakla yükümlü oldukları kişilerden sağlık hizmetlerinde katılım payı alınmamaktadır.</p> <p>15 Temmuz şehitleri ve bunların bakmakla yükümlü oldukları kişilerden, gaziler ve bakmakla yükümlü oldukları kişilerden sağlık hizmetleri katılım payı alınmamaktadır.</p>
ÖZLÜK HAKLARI	<p>Şehitlerimizin yakınları ve gazilere, bağlı oldukları kurumun düzenlemiş olduğu belgeler doğrultusunda Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından aylık bağlanmaktadır. Aynı şekilde terörle mücadele ile güvenlik ve asayişin sağlanmasında şehit olanların hak sahipleri ile gazilere nakdi tazminat ödemesi yapılmaktadır.</p> <p>Şehitlerimizin yakınlarından iki, gaziler ve terör mağduru sivil vatandaşların hak sahiplerinden bir kişi istihdam edilmektedir.</p> <p>Bakıma ihtiyacı olan malul için, maaşının yanı sıra asgari ücretin net tutarının 2 katı kadar aylık ödeme yapılmaktadır.</p>

SOSYAL VE EKONOMİK
HAKLAR

Şehit yakını ve gazi'ye TOKİ tarafından başlangıç fiyatı ile 240 ay sabit taksitle 1 ev edinme imkânı verilmektedir.

Şehitlerimizin hak sahipleri ile gazilere bir konut ile sınırlı olmak üzere Toplu Konut İdaresi tarafından 2020 yılı itibarıyla 154.000 TL faizsiz konut kredisi verilmektedir. Şehitlerimizin eş, anne, baba ile evli olmayan ve 25 yaşını doldurmamış çocukları ile gazilerin kendisi, eş, anne, baba ile evli olmayan ve 25 yaşını doldurmamış çocuklarına ücretsiz seyahat kartı verilmektedir.

Şehit ve gazi çocuklarına Kredi Yurtlar Kurumu(KYK) bursu verilmekte ve KYK yurtlarından ücretsiz faydalanma hakkı sağlanmaktadır.

Şehitlerimizin hak sahipleri ve gazilerimiz, tahakkuk ettirilecek su ücretini % 50'den ve elektrik ücretini de % 40 tan az olmamak üzere belirlenen tarifeler üzerinden indirimli kullanım hakkına sahiptirler.

Şehit ve gazilerimizin çocuklarına yılda bir defa eğitim öğretim yardımı yapılmaktadır. Şehitlerimizin hak sahipleri ile gazilerimize maluliyet derecelerine göre yılda bir defa ek ödeme yapılmaktadır.

Terörle mücadele kapsamında şehit veya gazi olan kamu görevlilerinin hak sahiplerine on yıl süre ile kira yardımı ödenmektedir.

Şehitlerimizin dul ve yetimleri ile gazilerimize Türkiye sınırları içinde brüt 200 m2'yi geçmeyen tek mesken için Emlak Vergisi Muafiyeti sağlanmıştır.

Terör eylemleri etkisi ve sebebiyle şehit olan veya çalışamayacak derecede malul olan ya da malul olup da çalışabilir durumda olan kamu görevlileri ile er ve erbaşların, öğretmen olan eş ve çocukları ile anne, baba ve kardeşleri zorunlu hizmetten muaf tutulmaktadır.

18 Mart Şehitler Gününde şehit yakınları izinlidirler, aynı şekilde 19 Eylül Gaziler Günü, Gazilerimiz izinlidirler. 15 Temmuz Milli Birlik ve Demokrasi Günü resmi tatildir.

Mecburi askerlik görevini ifa ederken şehit veya gazi olanların bir kardeşine, terörle mücadele kapsamında şehit olan er, erbaşlar ile terör olaylarının önlenmesine yardımcı oldukları sırada hayatını kaybedenlerin tüm kardeş ve çocuklarına, terörle mücadele kapsamında şehit olan kamu görevlilerinin (güvenlik korucuları dâhil) kendilerinden olma çocukları ile aynı anne ve babadan olma kardeşlerinden birine askerlik muafiyeti sağlanmaktadır.

Şehitlerin eş veya çocuklarından birisi, eş ve çocuğu yoksa ana veya babasından birisi tarafından alınacak araçların ilk iktisabı bir defaya mahsus olmak üzere Özel Tüketim Vergisinden (ÖTV) muaf tutulmuştur. Engellilik oranı % 90 veya daha fazla olan malûl

	<p>gaziler ile bizzat kullanma amacıyla engelliliğine uygun hareket ettirici özel tertibat yaptıran gaziler için ÖTV muafiyeti bulunmaktadır.</p> <p>Özel öğretim kurumları, öğrenim gören öğrenci sayısının % 3'ünden az olmamak üzere ücretsiz öğrenci okutmakla yükümlüdür. Ücretsiz okutmada şehit ve malul gazi çocuklarına öncelik verilmektedir.</p> <p>Terör eylemleri etkisi ve sebebiyle şehit/malul olanların (erbaş/er dâhil), Devlet memuru olarak görev yapan eş ve çocukları ile anne, baba ve kardeşlerinin; çalıştıkları kurum veya kuruluşların hizmet birimleri olan yerlere münhasır olmak üzere, aynı kurum içinde yer değiştirme suretiyle atanma talepleri öncelikle yerine getirilmektedir.</p> <p>2006/16 sayılı Başbakanlık Genelgesi gereğince; şehitlerimizin eş, anne, baba ve çocukları ile gaziler, harp ve vazife malulleri, bunların eş, anne, baba ve çocuklarının kamu kurum ve kuruluşlarına ait misafirhane ve sosyal tesislerden bu kurum ve kuruluşların kendi personeline uyguladığı ücret tarifesine göre yararlandırılır.</p> <p>Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünce, sezon boyunca gaziler ile şehit dul ve yetimlerine oyunlar, ücretsiz olarak izlettirilmektedir.</p> <p>Gaziler ve refakatindeki anne, baba, eş ve çocukları ile şehit dul ve yetimleri Kültür ve Turizm Bakanlığı'na ait tarihi ve turistik yerlerden ücretsiz olarak istifade edebilmektedir.</p>
--	--

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ

SAĞLIK HAKLARI	<p>ABD'de sadece gaziler için kurulmuş Gazi İşleri Bakanlığı bulunmaktadır. Gazi İşleri Bakanlığı, elektrikli tekerlekli sandalye gibi ihtiyaçlara karar verip bunları ücretsiz ya da indirimli olarak temin etmektedir.</p> <p>ABD'de Türkiye'deki gibi genel sağlık sigortası uygulaması bulunmadığı için hayat sigortası ve yaralanma sigortası isteğe bağlı olarak yapılabilmektedir ancak DoD (Savunma Bakanlığı) tarafından aktif görevde olan emekli ordu mensupları ile hayatını kaybedenler ve ailelerine sağlanan Tricare sağlık sigortası uygulaması da bulunmaktadır. Ayrıca, Gazi İşleri Daire Başkanlığı Sivil Sağlık ve Tıp Programı(Champva), Gazi İşleri Bakanlığı (VA)'nın sivil sağlık sigortası Tricare'den yararlanamayan gazi ve hayatını kaybedenleri</p>
-----------------------	--

T.C. AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI

ŞEHİT YAKINLARI VE GAZİLER

GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

	<p>ailelerine sağlanan sigortası da bulunmaktadır. Bu duruma ilave olarak VA sağlık sigortası kapsamında gazi/eski askerlere Sağlık Kimlik Kartı (VHIC) verilmektedir. VA (Gazi İşleri Bakanlığı) tarafından sivil hayata adapte olmaya çalışan, akıl sağlığı bozuk ya da toplumdan hizmet almak isteyen bir gazi/eski askere destek olmak için rehberlik hizmeti almaları amacıyla ruhsatlı psikolog ya da sosyal hizmet görevlisine yönlendiren bir hizmet modeli de uygulamaktadır. Gaziler ve bakmakla yükümlü oldukları kişiler, Gazi Bakanlığına bağlı hastanelerde ücretsiz tedavi edilmektedir. Gazilerin tedavi ve rehabilitasyonu süresince, destek ihtiyaçları için yakınlarına izin verilmekte ve yer değişikliği hakkı sağlanmaktadır.</p>
ÖZLÜK HAKLARI	<p>Bakmakla yükümlü olunan aile bireyi sayısı ve maluliyet derecesine göre, aylık en yüksek 3500 dolar maluliyet tazminatı ve aylık en yüksek 4500 dolar özel bakım tazminatı verilmektedir. Gazilere nakdi tazminat ödemesi aylık olarak yapılmaktadır.</p> <p>Gazi İşleri Bakanlığı altında gazilere iş bulma merkezi mevcuttur ve tüm devlet kurumlarında sağlık yeteneklerine göre gazilerin işe alınmasında öncelikleri vardır.</p> <p>Gazilerin çocuklarına alınan eğitime bağlı olarak aylık maksimum 1018 dolar ödeme yapılmaktadır.</p> <p>Gazi ve ailelerine eyaletler tarafından burs imkânı tanınmaktadır.</p> <p>Gazinin bakmakla yükümlü olduğu aile bireyelerine kariyer ve mesleki rehberlik yardımı alabilmektedir.</p>
SOSYAL VE EKONOMİK HAKLAR	<p>Konut kredisi almak isteyen muvazzaf ve gazi personele bölgeye göre değişmekle beraber, 1 milyon doları aşmayacak şekilde kredi garantisi ve danışmanlık hizmeti sağlanmaktadır.</p> <p>Ev sahibi olmayan ve kirasını ödeyemeyen gazilere Bakanlık yetkililerinin değerlendirmesi sonucu kira yardımı yapılmaktadır. Ülkede faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları gazilere ilişkin iş ve işlemlerde yardımcı olmaktadır. Gazilere ödenen tazminatlar vergiden muafır.</p> <p>11 Kasım Gaziler Günü olarak kutlanmakta olup ayrıca resmi tatildir.</p>

ALMANYA

SAĞLIK HAKLARI	<p>Aktif hizmetten ayrılan gazilerin tekerlekli sandalye temini, protezler, diş masrafları, tedavi bakım masrafları ve ilaçlar karşılanmaktadır. Emekli maaşlarının yanı sıra gazilerin tedavi ücretleri ve ortopedik bakım masrafları da hükümet tarafından ödenmektedir. Ayrıca sağlık zararları tazmin edilen gazilerin sağlık sorunları devam ettiği müddetçe süresiz olarak tıbbi ve iyileştirici tedavi sağlanmaktadır. Aynı şekilde psikolojik sorun kaynaklı durumlarda tedavi süreci desteklenmektedir.</p>
ÖZLÜK HAKLARI	<p>Muvazzaf askerler emekliliğe ayrılmayı müteakip ömür boyu gazilik maaşı yanında normal emeklilik maaşını da almaktadırlar, sakatlık dolayısıyla %25 çalışabilir oranının üzerindeki gaziler hizmet süresi esnasında aldıkları maaşın yanı sıra aylık malullük maaşı da almaktadır.</p> <p>Sakatlığı dolayısıyla mesleğini sivilde icra edemeyecek olanlara da ilave ödeme yapılmaktadır (Toplu tazminat). Bakıma ihtiyacı olan sakatlık durumlarında bakım ücreti olarak engellilik durumuna göre 275-1370 Avro ödenmektedir. Gazilerin aile fertleri için de ödeme yapılmaktadır. İhtiyaçlarını kendi maaşlarından karşılayamayacak olmaları halinde okul ve meslek eğitimi yardımı olarak 27 yaşına kadar maddi yardım alınmaktadır. Gazinin yaşadığı sağlık sorunlarının gelir üzerinde olumsuz etkisi varsa, aylık ödemeye hak kazanmaktadır.</p>
SOSYAL VE EKONOMİK HAKLAR	<p>Mağdurların durumunu iyileştirmek, korumak ve onlara mali destek sağlamak için özel bölgesel vakıflar ve mağdur destek ofisleri bulunmaktadır. Yürümeyle ilgili sakatlığı olan birisinin aracının sakatlığına uygun hale getirilmesinin yanında, uygun araç satın alınması konusunda da maddi yardım sağlanmaktadır. Bunun yanında gazinin evinin sakatlığının durumuna göre düzenlenmesi, idamesi ve çocuklarının eğitimi konusunda da ödeme yapılmaktadır. Kira ödemesi yapılmamakta, ancak Silahlı Kuvvetler Emlak İşleri Sorumlu Dairesinin envanterinde ev mevcut ise tahsis edilmektedir. Silahlı Kuvvetler bünyesinde gazilere ve diğer personele danışmanlık yapmak üzere bir sosyal hizmet birimi vasıtasıyla hukuki, maddi, sosyal sigorta ve bakım hususlarında bu kişilerin sahip oldukları haklar konusunda bilgilendirilmeleri sağlanmaktadır.</p>

ARNAVUTLUK

SAĞLIK HAKLARI	<p>Gazi olmalarına neden olan olayla ilgili her türlü tedavi ve ihtiyaç duyulan tıbbi malzeme ücretsiz olarak sunulmaktadır. Ancak müteakip tedavileri standart prosedürlere tabidir. İlave olarak sadece ilaçları ücretsiz olarak alma hakları bulunmaktadır. Kendilerinin ve bakmakla yükümlü oldukları kişilerin sağlık kuruluşlarından faydalanma konusunda çalışan ve çalışmayan şeklinde ayırım bulunmaktadır. Aktif durumda olanlar mevcut sağlık hizmetlerinden faydalanmaktadır.</p>
ÖZLÜK HAKLARI	<p>Gazi olduktan sonra Silahlı Kuvvetlerde göreve devam edebilmektedirler. Gaziler arasında aktif (halen çalışan) ve pasif (çalışmayan) şeklinde bir ayırım bulunmaktadır. Yapılan yardım ve destekler bu kapsamda değerlendirilmektedir. Nakdi tazminat verilmemektedir. Maluliyeti müteakip maaş bağlanmaktadır. Maaş dışında herhangi bir ikramiye ya da başka bir ödeme yapılmamaktadır.</p>
SOSYAL VE EKONOMİK HAKLAR	<p>Gazilik madalyası alınmakta, ancak madalyaların sağladığı ilave bir hak bulunmamaktadır. Konut edinmelerini kolaylaştırıcı herhangi bir hizmet verilmemekte ve kira yardımı yapılmamaktadır. Hak sahiplerine kimlik kartı verilmektedir ve bu kart şehir içi otobüslerden ücretsiz ve kontenjan dâhilinde sosyal tesislerden faydalanma imkânı sağlamaktadır.</p>

AVUSTURYA

SAĞLIK HAKLARI	<p>Uluslararası barış misyonlarında görev yaparken gazi statüsünü elde eden personele, Savunma Bakanlığınca gerekli sağlık kontrolleri ve tedavilerinin yapılması için destek sağlanmaktadır. Kendilerinin ve bakmakla yükümlü oldukları kişilerin sağlık kuruluşlarından faydalanma konusunda çalışan ve çalışmayan şekilde ayırım bulunmaktadır. Aktif durumda olanlar mevcut sağlık hizmetlerinden faydalanmaktadır.</p>
ÖZLÜK HAKLARI	<p>Sadece 2'nci Dünya Savaşı gazilerine tazminat verilmektedir. Harp gazisine şerit rozeti verilmekte ancak rozet herhangi bir ayrıcalık sağlamamaktadır.</p>
SOSYAL VE EKONOMİK HAKLAR	<p>Gaziler askeri sosyal tesislerden indirimli yararlanmaktadır. Silahlı Kuvvetlerde yaralandıktan sonra çalışabilirler ancak buralarda herhangi bir ayrıcalığa sahip değildir. Gazi kimliği ile askeri sosyal tesislerden faydalanma, Savunma Bakanlığınca düzenlenen gazilere yönelik kültürel ve sosyal etkinliklere katılma imkânı sağlanmaktadır. Sadece 2'nci Dünya Savaşı gazileri Bratislava'da toplu taşımada ücretsiz faydalanmaktadır.</p>

AZERBAIJAN

SAĞLIK HAKLARI	<p>Azerbaycan'da şehit yakınları ve gazilere yönelik işlemler Azerbaycan Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı, Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı, Valilikler aracılığı ile yürütülmektedir. Gazilere, ilgili devlet kurumu tarafından ilaç, tıp hizmeti, tıp kurumlarına sevk, sanatoryum tedavisi, ortopedik malzemeler, diş protezleri engelli arabası verilmektedir. Gazilere(savaş nedeniyle engelli olması) tıbbi sosyal ekspertiz komisyonunun raporu doğrultusunda özel araç temin edilmektedir. Gazilere sağlık müesseselerinin sevki ile sanatoryum-kaplıca tedavisi imkânı sunulmaktadır. Şehit ailesinin çalışmayan üyeleri sağlık kurumlarının sevki ile kaplıca tedavisi alabilmektedir.</p>
ÖZLÜK HAKLARI	<p>Gazilere emekli maaşı bağlanmaktadır. Azerbaycan Milli Kahramanı Madalyası haricindeki diğer madalya ve rozet sahiplerine herhangi bir tazminat veya ücret ödenmemektedir. Gaziler isterlerse sağlık durumları elverdiği takdirde askeri görevlere geri alınabilmektedirler. Şehit ailesine aylık bağlanmaktadır. (1 Ocak 2007'den itibaren) Şehitlerin aile üyelerinin emekli aylıklarının sigorta bölümüne ek ödeme yapılmaktadır.</p>
SOSYAL VE EKONOMİK HAKLAR	<p>Gazilerin konut koşullarının iyileştirilmesi, konut inşaatı kooperatiflerine ve bahçe ortaklıklarına katılma konusunda ayrıcalıkları bulunmaktadır. Savaş gazilerinin zilliyetlerinde bulunan kamuya ait bahçeler ve bahçe alanları bedelsiz olarak kendilerine verilmektedir. Barınma durumunun iyileştirilmesine ihtiyacı olan gaziler valiliğe ismini yazdırarak sıra usulü ile Çalışma ve Sosyal Koruma Bakanlığının siparişiyle inşa edilen binalardan ev verilmektedir. Muharebe (savaş) gazilerinin çocuklarına sosyal maaş (15 dolar) bağlanmaktadır. Gazilere de emekliliğe ayrılan askeri personel gibi belirtilen şartlarda ev kirası için her ay ücret ödenmektedir. İş bulmada gazilere öncelik tanınmaktadır. Gazilere devlet tarafından Azerbaycan üretimi küçük bir araç ücretsiz verilmektedir. Gazilerin çocuklarının ücretli ortaokul, lise, lisans, yüksek lisans gibi masrafları devlet tarafından karşılanmaktadır. Gazilerin elektrik, su vb. ev giderleri için ilgili Kurum tarafından ücret ödenmektedir. Ayrıca ülke içerisinde ulaştırma vasıtalarından yararlanmaları için ücret ödenmektedir. Şehit çocuklarından her birine (16 yaşına kadar, öğrenci ise 18) aylık 21 AZN sosyal yardım yapılmaktadır. Emekli aylığı olmayan şehit ailesinin her bir üyesine konut, telefon, (şehirlerarası ve uluslararası görüşmeler hariç) taksi hariç yolcu taşıma araçlarında kullanması için 12 AZN sosyal yardım yapılmaktadır. Devlet yükseköğrenim ve orta meslek eğitimi kurumlarında ve Azerbaycan Milli Bilimler Akademisinin belirlediği bilimsel kurumda orta meslek eğitimi kurumlarında ve Azerbaycan Milli Bilimler Akademisinin belirlediği bilimsel kurumda eğitim ücretinden muaf tutulmaktadır. Şehit ailesi özel mülkiyet temelinde daire veya bireysel ev alırken noter işlemlerinde harçtan muaf tutulmaktadır. Şehit ailesine bireysel konut inşaatı için ayrıcalıklı borç verilmektedir.</p>

BELÇİKA

SAĞLIK HAKLARI	Savaş gazileri sağlık hizmetinden ücretsiz faydalanmaktadır. Görev başındayken bir iş kazası söz konusu olduğunda gazinin masrafları Devlet tarafından karşılanır.
ÖZLÜK HAKLARI	Gaziler iki kategoriye (Savaş gazisi ve Gazi) ayrılmaktadır. Savaş gazisi, her iki dünya savaşında ve Kore savaşında görev alan personel için kullanılan bir terimdir. Bu kategori için sağlık masraflarının tamamının karşılanması, savaş tazminatı, emekli maaşı, toplu taşıma araçlarından ücretsiz yararlanma gibi birtakım haklar mevcuttur. Gazi grubu ise kral tarafından onaylanmış bir veya birkaç operasyona katılan personel için tanımlanmış bir unvandır. Bu unvan maddi avantaj sağlamıyorsa da onursal bir unvan sağlamaktadır. Savaş gazileri askeri mesleğine devam edebilmekte veya görev süresini uzatabilmektedir.
SOSYAL VE EKONOMİK HAKLAR	Gaziler günü 7 Nisan'dır ancak resmi tatil değildir. Savaş gazilerinden yetim kalan çocuklara, çocuk parası yardımına tekabül eden bir yardım yapılmakta ve devlet kurumlarında çalışmak üzere öncelik hakkı tanınmaktadır. Kira desteği sağlanmamakta, ancak Savunma Bakanlığına ait cazip ücretlerle kiralanabilecek lojmanlar bulunmaktadır. Savaş gazileri için tren, tramvay otobüs gibi toplu taşıma araçları ücretsizdir. Savaş gazileri engellilere ayrılan park yerlerini ücretsiz kullanabilmektedir. Savaş gazilerine hizmet durumunu gösteren bir kart verilmektedir. Bu kart sayesinde askeri törenle defnedilmektedirler.

BULGARİSTAN

SAĞLIK HAKLARI	Gazilerin ve birinci derece yakınlarının sağlık kuruluşlarından öncelikli yararlanma hakları vardır. % 50 ve daha fazla engeli olan gaziler Sağlık Bakanlığınca onaylanan listedeki doktor reçeteli ilaçları ücretsiz temin edebilmektedirler.
ÖZLÜK HAKLARI	Gazilere nakdi tazminat ve maaş verilmektedir. Engel durumuna bağlı olarak ayda (73-90 Dolar) ödeme yapılmaktadır.
SOSYAL VE EKONOMİK HAKLAR	Savunma Bakanlığı bünyesindeki gayrimenkuller öncelikli olarak gazilere kiraya verilebilmektedir. Gazi çocukları 18 yaşını doldurana kadar, eğer eğitimine devam ediyorsa 26 yaşını aşmamak kaydıyla kendisine tanınan haklardan faydalanabilmektedir. Gazilere kimlik kartı verilmekte, şehir içi ulaşım araçlarını ücretsiz kullanım hakkı, gazi evlerinden, ordu evlerinden faydalanma ve Savunma Bakanlığına bağlı sosyal mutfaklardan ücretsiz yararlanma hakkı tanınmaktadır. Yılda bir sefer 15 günü geçmeyecek şekilde, Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı bünyesindeki kaplıca, rehabilitasyon, bakım ve dinlenme tesislerinde tutarın yüzde 25'ini ödeyerek faydalanabilme hakkına sahiptirler. Senede 2 kez ülke içinde tercih ettikleri bir güzergâhta demiryolu ya da karayolu yolculuklarında ücretsiz gidiş-dönüş seyahat hakkına sahiptirler. %90 ve üstü engeli olan gazi ve refakatçileri, şehir içi ulaşımında ücretsiz faydalanabilmektedir.

ÇEK CUMHURİYETİ

GENEL HAKLAR	Çek Cumhuriyeti'nde terör mağdurları için özel bir mekanizma bulunmamaktadır. Ancak terör saldırıları da dâhil olmak üzere cezai suçların mağdurlarına yönelik yardım sistemi bulunmaktadır.
---------------------	--

Çin

GENEL HAKLAR	Çin’de Gazilerin işleriyle ilgilenmek üzere Gazi İşleri Bakanlığı kurulmuştur. Gazilere özel kimlik kartı verilmektedir, bunun yanında gaziler indirimli seyahat hakkına sahiptirler.
---------------------	---

FİNLANDİYA

GENEL HAKLAR	Finlandiya’da terör mağdurları için özel bir mekanizma bulunmamaktadır. Ancak suç mağdurlarına Adalet, Sosyal İşler, Sağlık ve İçişleri Bakanlıklarınca adli yardım, tazminat, sosyal ve sağlık desteği verilmektedir. Masraflarını karşılamayan mağdurlara “Yasal Yardım Kanunu” çerçevesinde hukuki destek verilmektedir.
---------------------	---

FRANSA

SAĞLIK HAKLARI	Fransa’da, Gazilere ilişkin işlemler Savunma Bakanlığına bağlı Eski Savaşçılar Ulusal Bürosu (ONAC) tarafından yürütülmekle birlikte yaklaşık 15 sivil toplum örgütü de (dernek ve vakıf statüsünde) gazilere yardım etmektedir. Emekli gazilerin ve malullerin uzun süreli tedavi giderleri, protezleri ve ilaçları ücretsiz olarak, çalışan gazilerin bu tür giderleri ise özel sigorta şirketi ile yapılan poliçede yer alan hususlara göre yürütülmektedir. Gazilerin sağlık giderlerinin %70’i devlet tarafından ödenmektedir.
ÖZLÜK HAKLARI	Fransa’da farklı adlar ve statüler ile anılan yaklaşık 3.5 milyon gazi bulunmaktadır. Gazi olduktan sonra, malullük derecesi, personelin isteği ve mevzuat göz önüne alınarak personelin görevine devam edip etmeyeceğine, edecekse hangi hizmette bulunacağına karar verilmektedir.

SOSYAL VE EKONOMİK HAKLAR	<p>Gazilerin sosyal hayata uyum sağlamaları için psikolojik yardım merkezleri, meslek edindirme okulları, iş kredileri gibi kolaylıklar sağlanmaktadır. Gazilerin kendileri için Fransa genelinde 9 meslek edindirme okulu bulunmaktadır. Bu okulların amacı gazilerin işsiz kalmasının önüne geçmektir. Gazilerin malullük derecesine göre kendilerine, eşlerine ve çocuklarına devlet kurumlarında istihdama yönelik öncelik tanınmaktadır. Havayolu, demiryolu ulaşımları ile toplu taşıma araçlarında; gazinin maluliyetine göre eş ve çocuklarının da gazi ile birlikte seyahat edip etmemesine göre %25 ile %75 arasında indirim yapılmaktadır. Ulusal Gaziler ve Savaş Mağdurları Ofisi'ne (ONAC) bağlı 9 huzurevi bulunmaktadır. Gazilerin müzelere, sergilere ve spor müsabakalarına indirimli bilet alma hakkı bulunmaktadır. Askeri liselerin kaynağının %70'ini askeri personel çocukları oluşturmaktadır. Ayrıca gazilere belli konularda vergi muafiyeti hakkı tanımlanmıştır.</p>
----------------------------------	--

HOLLANDA

SAĞLIK HAKLARI	<p>Gaziler askeri ve sivil sağlık kuruluşlarından faydalanabilmektedir. Tıbbi malzemelerden ücretsiz olarak yararlanabilmektedirler.</p>
ÖZLÜK HAKLARI	<p>Görev sırasında engelli hale gelmiş gazilere tazminat verilmektedir. Tazminat miktarı (6250 - 125.000 Avro) sakatlık derecesine ve olay tarihine göre değişmektedir. Nişanlar ve madalyalar (gümüş yonca) gazilerin evlerine gönderilmektedir. Askeri ve sivil kuruluşların sunduğu hizmetlerden gaziler faydalanabilmektedirler.</p>
SOSYAL VE EKONOMİK HAKLAR	<p>Gazilere ve ailelerine direkt hizmet vermek için kurulmuş bir Enstitü bulunmaktadır ve bu enstitü 2000 yılından beri faaliyet göstermektedir. Gaziler profesyonel yardıma ihtiyaç duyduklarında Gazi Enstitüsüne başvurumaktadırlar ve enstitüde gazilerin sorunlarıyla ilgili başvurabilecekleri uzmanlar bulunmaktadır</p>

İNGİLTERE

SAĞLIK HAKLARI	<p>Vazife Malulü ve Adi Malul kapsamında maruz kalınan hastalık ve maluliyete göre vergiden muaf tutulmak kaydıyla değişen miktarlarda nakdi tazminat ödemesi yapılmaktadır. Vefat halinde de bakmakla yükümlü olunan kişilere maddi yardım yapılmaktadır ve bunun için bakmakla yükümlü olunan kişilerin olay tarihinden itibaren 3 yıl içinde müracaat etmeleri gerekmektedir. Gaziler sağlık hizmetlerinde öncelik hakkına sahip bulunmaktadır.</p>
ÖZLÜK HAKLARI	<p>Konut edinmesini kolaylaştırıcı hizmetler ve yardımlar ile ilgili olarak; askeri ve yedek personelin düşük faizle ve uzun vadeli hükümet kredisi ile ev alması imkânı sağlanmaktadır. Kendilerine ya da birinci derece yakınlarına devlet veya özel sektörde istihdamı ile ilgili olarak; çalışabilecek durumda olanların çalışması için kadro olması ve kadronun gereklerini karşılaması durumunda personelin istihdamına devam edilmektedir.</p>
SOSYAL VE EKONOMİK HAKLAR	<p>Kira desteği ve devlete ait konutlardan faydalanma ile ilgili olarak; belli bir gelir seviyesinin altında olan ve barınma desteğine ihtiyaç duyan normal İngiliz vatandaşlarına oturlan yerdeki resmi kuruluşların yardım yaptığı gibi, aynı kapsamda gaziler de bu haktan yararlanabilmektedir. Kendilerinin ya da birinci derece yakınlarının askeri tesisler dâhil, kamu ve özel sosyal tesisler ile turistik merkezlerden istifadesi ile ilgili olarak; bireysel başvuru yaparak kart alınarak buralardan istifade edilebilmektedir. Gaziler, Blue Badge denilen ve engellilere verilen belgeyi edinme hakkı olması durumunda ücretsiz park hizmetinden faydalanabilmektedirler. Savaşta hayatını kaybedenlerin yakınları ve gaziler, konutlardan alınan belediye vergisinden muaf tutulmaktadır ya da kendilerine indirim sağlanmaktadır. Ayrıca okul ücretlerine destek sağlanmaktadır. Londra içi tüm taşıma sistemlerinden ücretsiz seyahat ve tren kartıyla 1/3 oranında yıl boyu indirim sağlanmaktadır. Savunma Bakanlığı onaylı kartla indirimli alışveriş imkânları sağlanmaktadır. İngiltere’de ikamet şartına dayalı verilen yardımlardan işsizlik yardımı, istihdam ve destek ödeneği, kişisel bağımsız yaşam ödemesi, analık yardımı ve çocuk yardımından gazi ve şehit yakınları da yararlanabilmektedir. Gazilere yardım hizmeti ve savunma geçiş yönlendirme protokolü çerçevesinde askerlik hizmetinden sivil hayata adaptasyonda ve şehit yakınlarına yardım ve gerçek hayatta karşılaştıkları sosyal yardım ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik hizmet sağlanmaktadır. Sosyal hizmet görevlileri gerekirse ilgili tarafların evinde olmak üzere bire bir profesyonel rehberlik hizmetleri sunmaktadır. İngiltere’de şehit yakınları ve gazilere hizmet veren sivil toplum</p>

	<p>kuruluşları vardır bu kuruluşlar sosyal yardımlardan faydalanma başta olmak üzere; ev bulma, ev alma, ev kiralama, lojman gibi konaklama, iş bulma, iş kurma ve teknik mesleki eğitim ve istihdam konuları ile yardım ve borç para yönetimi gibi mali konularda destek sağlamaktadır.</p>
--	--

İRAN

SAĞLIK HAKLARI	<p>%25 ve üzeri engelli olan çalışan gazilerin tedavi masraflarının tamamı çalışmakta oldukları kurum tarafından ödenir. Çalışmayan gazilerin tedavi masraflarının tamamı Şehit ve Gazi İşlemleri Kurumu tarafından karşılanır. Engelli olanlara her 10 yılda bir kez (156 ABD Doları) tekerlekli sandalye ve araçları için para yardımı yapılmaktadır. Yüzde 50 engelli oranı ve üstü, sinirsel ve ruhsal sorunu olan gazilerin tıbbi komisyon onayından sonra sağlık hizmet ücretleri ödenmektedir.</p>
ÖZLÜK HAKLARI	<p>Gazilere nakdi tazminat ödemesi yapılamamaktadır. Engelli olma oranına göre tıbbi rapor sonrasında maaş bağlanmaktadır. Gazi personele durumunu gösteren bir tanıtım kartı verilmektedir. Malul ve çalışmayan gazilerin emeklilik maaşı, maaş zammı gibi uygulamaları Silahlı Kuvvetler kadrolarında çalışanlarla aynı tutulur.</p>
SOSYAL VE EKONOMİK HAKLAR	<p>Devlet ve paralı üniversitelerde eğitim gören %25 ve üstü engelli gaziler, çocukları ve aileleri üniversitede eğitim ücretlerinden muaf tutulur. Devlet üniversitelerinin ön lisans ve lisans programlarının % 40 kontenjanı, yüksek lisans ve lisansüstü tamamlayıcı eğitim programlarının %20 kontenjanı, % 25 ile % 65 engelli gazi, gazi çocukları ve eşlerine tahsis edilmiştir. %25 ve üzeri engelli gazi çocuklarının iş bulmalarını sağlamak açısından gerekli eğitim kurslarını görmeleri için yılda bir kez olmak şartı ile Şehit ve Gazi İşlemleri Kurumu tarafından para yardımı (yaklaşık 310 dolar) yapılır. Tüm çalışan ve çalışmayan gaziler yılda bir kez bayramlık alma hakkına (157 Dolar) sahiptir. %50 ve üstü engelli gazilerin çalışan eşleri, 5 yıl erken emeklilik hakkından faydalandırılır. Gazi ve gazi çocuklarına evlilik kredisi olarak, bankaların kredi esaslarının iki katı imkân sağlanır. Şehit ve Gazi İşlemleri Kurumu bünyesinde, gazilerin yaşamlarını kimseye muhtaç olmadan sürdürebilmeleri için oluşturulmuş bir sosyal tesis bulunmaktadır.</p>

	<p>Gazilere İran üretimi araçların alımı için kolaylık sağlanmıştır. Sanayi Bakanlığı her yıl, %50 ve üzeri engelli gazilere İran üretimi bir aracı, vade farkı ödemedi ve faizsiz olarak teslim etmek zorundadır. İran Merkez Bankası tarafından gaziler, yılda bir kez, 20 yıl taksitli, %4 faiz oranı bulunan kredi imkânlarından faydalandırılır. Bazı devlet kurumları, personel istihdam ihtiyaçlarının %25'ini şehit ve gaziler ile bunların 1'inci derecedeki yakınlarından temin etmek zorundadırlar.%25 ve üstü engelli muharip gazilerin çocuklarından biri, %50 ve üstü engelli muharip gazilerin çocuklarından ikisi askerlikten muaftır.%25 ve üzeri engelli olan gaziler, yurtiçi ve yurtdışı uçak ve tren biletlerinden %50 indirimli, şehir içinde otobüs ve metrodan ücretsiz faydalanabilmektedirler.</p>
--	--

İSPANYA

SAĞLIK HAKLARI	<p>Silahlı Kuvvetleri Sosyal Enstitüsü, tıbbi hizmet masraflarını, protez organları ve gerekli olan özel tedavi masraflarını karşılamaktadır. Terör mağdurlarının cezai takibat süresince fiziksel güvenlikleri korunurken adli yargılama sırasında mağdurlarda oluşabilecek duygusal zararı önlemek amacıyla öncesinde psikologlardan destek almaktadırlar.</p>
ÖZLÜK HAKLARI	<p>Engelliliğin derecesine göre tazminat ödenmekte ve emeklilik ücreti bağlanmaktadır. Personel görevi için elverişsiz hale gelmişse malulen emeklilik aylığı bağlanır, eğer maluliyet görev esnasında meydana gelen bir olayla olmuşsa tazminat miktarı artar. Gazinin engellilik seviyesi hizmet için belirlenen şartları aşmıyorsa personel görevine devam edebilir. Gazilere madalya verilmekte ancak bu madalyalar ekonomik bir değer taşımamaktadır.</p>
SOSYAL VE EKONOMİK HAKLAR	<p>Terörist faaliyetler veya barış harekâtlarında gazi olanlara eğitim yardımı temel olarak akademik harç ve ücretlerden muaf olmayı içerir. Kalıcı sakatlık sonucu mesleğini yapamaması durumunda malulen emekli olan personel gelir vergisinden muaftır. Terör mağdurlarına tercümanlık hizmeti de verilmektedir.</p>

İSRAİL

SAĞLIK HAKLARI	İsrail’de tüm vatandaşlar devlet sigortası ile sağlık hizmetlerinden ücretsiz yararlanmaktadır. Rehabilitasyon merkezleri bulunmayıp kaplıca ve SPA merkezlerinden indirimli yararlanmaları sağlanmaktadır.
ÖZLÜK HAKLARI	%10-19 maluliyet oranına sahip gazilere yaklaşık 1.200 dolar, %20 ve üstü maluliyet oranına sahip gazilere yaklaşık 2.000 dolar maaş bağlanmaktadır. Maaşların belirlenmesinde engellilik derecesinin yanında gaziyle birlikte yaşayacak ailesinin maddi durumu göz önünde bulundurulur. Ayrıca toplu tazminat ödemesi yapılmamaktadır. Gazi, yaşamı boyunca maaş alır ancak vefatından sonra ailesine maaş ödenmez, son 36 aylık aldığı maaş kadar öldüğü gün ailesine nakden verilir. Kendilerine ve eğer yüksek oranda maluliyetleri var ise ailelerine iş alınmalarında öncelik verilmektedir. Gazilere ayrıca gazi madalyası verilmektedir.
SOSYAL VE EKONOMİK HAKLAR	%20 ve üstü maluliyet oranına sahip gazilerin çocuklarının eğitimleriyle ilgili olarak toplam masraflarının %40’ı karşılanmaktadır. Devlet, gazinin maluliyet oranına göre konut, konut kredisi ve kira yardımı yapmaktadır. Gazi kimliğini gösterir tanıtım kartı verilmekte olup rehabilitasyon merkezleri, toplu taşıma araçları vb. yerlerde kullanılmaktadır. Evlilik için düğün masrafları, beyaz eşya (maluliyet derecesine göre) , iş başlangıcı parası (6.000 – 12.000 dolar), ısınma ve soğutma masrafları için yakacak parası, üç senede bir yurtdışında ücretsiz tatil hakkı vb. hayatlarını kolaylaştırıcı devlet desteği sağlanmaktadır.

İSVEÇ

GENEL HAKLAR	Gaziler, ücretsiz danışmanlık sağlama mekanizmalarından faydalanma hakkına sahiptirler. Ayrıca mağdur, masraflarını karşılayan bir sigortaya sahip değilse devlet kendisine mali yardım sağlamaktadır. Tazminat talep etme hakkı İsveç’te terör mağdurları dâhil olmak üzere tüm suç mağdurlarına sağlanan haklar aynıdır.
---------------------	--

JAPONYA

SAĞLIK HAKLARI	<p>Sakat kalan gaziler, ihtiyaç duyulan tıbbi malzemeleri ücretsiz alabilirler ve onarım yaptırabilirler. Sakat kalan gazilerin, göreve tekrar başlayabilmesi için yapılan ameliyat vb. tıbbi müdahalelerin masrafları devlet tarafından karşılanmaktadır. 1 yıldan fazla tedavi görenlerden özel ek emeklilik vb. ödeme almayan kişilere istirahat parası verilmektedir.</p>
ÖZLÜK HAKLARI	<p>Gazilere Destek Kanununa göre nakdi tazminat verilmektedir. Gazilere hak sahibi olduklarını belirten gazi defteri sayesinde bazı haklara (tedavi masrafı, tıbbi malzeme verilmesi, istirahat ve istirahat parası, evde bakım, cenaze masrafı, trenle vapur biletlerinin ödenmesi) sahip olmaktadır. Gazi defteri sahipleri için verilen destek, yalnızca görevdeyken hastalanma ve yaralanma durumunda geçerlidir.</p>
SOSYAL VE EKONOMİK HAKLAR	<p>Gazilerin bakmakla yükümlü olduğu kişilere eğitim, destek, barınma konularında yardım yapılmaktadır. Gazi defteri sahibi ve refakatçisi engellilik durumuna göre belirli sayıda toplu taşıma araçlarından (tren, vapur vb.) ücretsiz olarak faydalanabilir.</p>

KANADA

SAĞLIK HAKLARI	<p>Kanada’da sadece gaziler için kurulmuş Gazi İşleri Bakanlığı bulunmaktadır. Gazinin sağlık ihtiyaçları ve bakımı Gazi İşleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Hak sahibi olmalarına neden olan sağlık problemleri dışındaki her türlü tedavi ve muayene ihtiyaçlarında Kanada vatandaşları ile aynı kapsamdadır.</p>
ÖZLÜK HAKLARI	<p>Nakdi tazminat verilmektedir. Engellilik oranına göre (%1 için 680 Dolar ve %100 için 242.293 Dolar) ödeme yapılmaktadır. Tüm ödemeler Gazi İşleri Bakanlığı tarafından yapılmaktadır. Gazilik unvanını belirten “madalya ve işaret” verilmektedir, herhangi bir hak ve ayrıcalık sağlamamaktadır. Konut edinmesini kolaylaştırıcı hizmetler ve yardımlar ile ilgili olarak; her bir gazi için vergisiz ve uygun taksitlendirme ile 19.750 dolara kadar konut kredisi kullanarak ev alması imkânı sağlanmaktadır. Gazilerin daha kolay iş imkânı sağlanması amacıyla çeşitli destekler verilmektedir ve ordudan ayrıldıktan sonra iş yaşamına geçiş programı uygulanmaktadır. Gazi kendi çalışamayacak durumda ise eşi kendi çalıştığı yerde görevlendirilebilmektedir.</p>
SOSYAL VE EKONOMİK HAKLAR	<p>Gaziler özel bir kimlik kartına sahiptirler. Bu kartı sağlık hizmetleri ve diğer maddi işlemlerde kullanılmaktadır. Ancak sosyal ve maddi yardımlarda bir etkisi olmadığı belirtilmektedir. Kanada’da ilk, orta ve lise eğitimi ücretsiz olduğundan gazi çocuklarının eğitim kurumlarından yararlanmasını kolaylaştırmak amacıyla üniversite eğitimleri için 4 yıl veya 36 ay boyunca okul taksitlerinde yardım yapılmaktadır. 11 Kasım Şehit ve Gazileri Anma Günü olarak kutlanmakta olup ayrıca resmi tatildir.</p>

MACARİSTAN

SAĞLIK HAKLARI	Görev başında sakatlanan askerlerin sağlık hizmeti sivil vatandaş ile aynıdır. Tıbbi malzemeleri sosyal sağlık sigortası kapsamında alabilmektedir. Askerler, eş ve çocuklarının Savunma Kuvvetleri sağlık kurumlarında sağlanan hizmetleri kullanma hakkı vardır.
ÖZLÜK HAKLARI	Sosyal güvenlik kurumları çerçevesinde görev başında sakatlanan askerlere miktarı sakatlık derecesine ve o askerin son yıllık maaşına bağlı olarak kaza yardımı yapılmaktadır. Aylık maaşın dışında tazminat yardımı da yapılmaktadır. Engelli emekli askerler için ek sakatlık yardımı verilmektedir.
SOSYAL VE EKONOMİK HAKLAR	Sivil huzur evlerine yerleştirilmeleri desteklenmektedir. Sosyal ve sağlık durumuna göre emekli askere huzurevi kalma ücretinin %70'ini vermektedir. Ev ve araç alımlarında özel vergi avantajları bulunmaktadır.

PAKİSTAN

SAĞLIK HAKLARI	Malul gaziler ve ailesinin her türlü tedavisi yapılmaktadır
ÖZLÜK HAKLARI	Gazilere nakdi tazminat ve maaş verilmektedir. Tazminat 30.000 dolar olup subay ve astsubay için miktar artmaktadır. Gazilik unvanını belirten “madalya” verilmektedir. Gazilerin ve birinci derecede yakınlarının daha kolay iş imkânı sağlanması amacıyla çeşitli destekler verilmektedir ve Gazilere ve şehit yakınlarına 5 yıl boyunca lojmanda oturma hakkı tanınmıştır. Ayrıca Gazi olduktan sonra orduda göreve devam hakkı tanınmıştır.
SOSYAL VE EKONOMİK HAKLAR	Gaziler kimlik kartına sahiptirler. Bu kartı sağlık hizmetleri ve orduya alınmada kolaylık sağlamaktadır. Gazi çocuklarının eğitim kurumlarından yararlanmasını kolaylaştırmak amacıyla ordu ve devlet tarafından yardım yapılmaktadır. Sadece orduya ait eğitim kurumlarından ücretsiz ya da indirimli yararlanabilmektedirler. Ayrıca askeri okullar alımda ayrıcalık sağlanmaktadır.

POLONYA

SAĞLIK HAKLARI	<p>Her gaziye ücretsiz psikolojik destek ve sağlık hizmeti alabilmesi hakkı tanınmıştır. Bunun uygulama alanı ve şekli çok geniştir; ücretsiz ilaçlardan tutarı yüksek meblağda bulunan protez-ortezler devlet tarafından karşılanmaktadır. Ailesinin herhangi bir ayrıcalığı yoktur.</p>
ÖZLÜK HAKLARI	<p>Nakdi tazminat verilmektedir. Engellilik durumu söz konusu ise gaziye mağduriyet harçlığı ödenmektedir. Ayrıca kişinin sağlığında meydana gelen zarar oranına göre aylık ödeme yapılmaktadır. Gaziler, sağlık muayenesinden sonra “hizmet edebilir ya da sınırlı iş yapabilir” kategorilerinde çalışabilirler. Devlet övünç madalyası “yaralanma ve fiziksel sakatlık” için verilmektedir, herhangi bir hak ve ayrıcalık sağlamamaktadır. Çalışan her gazinin yıl içerisinde fazladan 5 gün ilave izin hakları vardır.</p>
SOSYAL VE EKONOMİK HAKLAR	<p>Milli Savunma Bakanlığı tarafından denetlenen organizasyonel birimlerde iş bulmak için sadece gazinin kendisi önceliğe sahiptir. Gaziler özel bir kimlik kartına sahiptirler ve bu kartla kendilerine kanunlarla tanınmış haklar ve ayrıcalıklar (sağlık hizmeti, eğitim yardımı, ulaşımda indirim vb.) vardır. İndirimli ulaşım hakları vardır. Belediyelerce işletilen toplu taşıma araçlarından %50, devlet tarafından işletilenlerden %37 indirim bulunmakta olup feribot ve havayolu ulaşımında herhangi bir indirim uygulanmamaktadır. Gazi çocuklarının kamu, özel okul ve benzeri eğitim kurumlarından ücretsiz yararlanma hakkı bulunmamakta olup her akademik yıl için eğitim yardımı (emekli aylığı miktarının 4 katına kadar) verilmektedir. Askeri tatil merkezlerinde tatil yapmak için indirim uygulaması mevcuttur ve Gazilerin yaşamlarını kimseye muhtaç olmadan sürdürebilmeleri için oluşturulmuş “Özel Gaziler Evi” bulunmaktadır.</p>

ROMANYA

SAĞLIK HAKLARI	<p>Yaralanma durumuna ve derecesine göre Savunma Bakanlığı bütçesinden aylık yardım (1300 dolar) yapılmaktadır. Özel sigortalar tarafından birinci, ikinci ve üçüncü derece yaralanmalara ödeme yapılmaktadır ve ülke içinde tedavi imkânı olmadığı durumlarda yurt dışında tedavi olanağı bulunmaktadır. Tıbbi cihaz ve malzeme temini imkânı sağlanmasının yanında Kamu ve askeri hastanelerden ücretsiz ilaç yardımı yapılmaktadır. Termal tedavi merkezlerinde %4'lük kontenjan hakkı bulunan gazilere Kanunların uygun gördüğü sivil toplum örgütleri tarafından sağlık masraflarının karşılanması için belli miktarda destek sağlanmaktadır</p>
ÖZLÜK HAKLARI	<p>Malul gazi unvanı vilayetlerde bulunan uzman komisyon tarafından değerlendirilmesi sonucunda verilir. Silahlı Kuvvetlerde göreve devam etme hakları muharip sınıf dışında (maliye, lojistik, tabip vb.) mümkündür. Savaş madalyası olanlara ek maaş (141 Dolar) verilmektedir.</p>
SOSYAL VE EKONOMİK HAKLAR	<p>Birinci derece malul gazilerin çocukları öğrenim hayatı boyunca (26 yaş üst sınır) öğrenim bursu, askeri okullarda eğitime devam ettikleri takdirde ve araştırma görevi için yıllık belli miktarda burs verilmektedir. Yerel idareler tarafından konut edindirme ve tahsis işlemlerinde gazilere öncelik verilmektedir. Sadece göreve devam eden gazilere kira yardımı yapılmaktadır. Aylık net gelirin %50 sini geçmeyecek şekilde kira yardımı yapılmaktadır. Birinci derece malul gazi eş ve/veya çocukları Savunma Bakanlığı'ndaki askeri ve sivil kadrolarda istihdam edilmektedirler. Toplu taşıma araçlarından ücretsiz olarak faydalanmanın yanı sıra vergi indiriminden de faydalanmaktadırlar. Gazilere ücretsiz sabit telefon hat kullanımı imkânı vardır. Bakanlar Kurulunun belirlediği miktarlarda elektrik, ısınma, su, telefon ve TV yayını indirimine sahiptirler.</p>

TÜRKMENİSTAN

ÖZLÜK HAKLARI	İkinci Dünya Savaşı Gazileri ve İkinci Dünya Savaş Gazilerinin eşlerine emekli maaşı bağlanmıştır. Ayrıca Devlet tarafından gazilere ve hayatını kaybedenlere ek ödeme yapılarak sosyal haklardan yararlanma hakkı sağlamaktadır.
SOSYAL VE EKONOMİK HAKLAR	Türkmenistan Çalışma Kanunu çerçevesinde çalışanların sayısının kısıtlanması veya görev listesinde kısıtlamaya gidilmesi dolayısıyla iş sözleşmeleri feshedilirken çalışanların vasıf ve verimliliğinin eşit olduğu durumlarda gazilere ayrıcalık tanınmaktadır. Aynı Kanun'da Türkmenistan'da yıllık izinler, izin başlayacağı günden 15 gün önce bildirilmesine dayanırken gaziler için bu durum geçerli değildir.

YUNANİSTAN

SAĞLIK HAKLARI	Askeri hastanelerden yararlanma, Tedavi, kaplıca hizmeti ve hava terapisi, ortopedik malzeme, bakıcı tayin etme hakları bulunmaktadır.
ÖZLÜK HAKLARI	Emeklilik hakkı, kamu hizmetlerine atanma hakları bulunmaktadır.
SOSYAL VE EKONOMİK HAKLAR	Toplu taşıma araçlarından indirim, vergi muafiyeti, engelli araç ithali ve yakıt bedeli ödemesi, askeri tesislere giriş ve misafirhanelerden yararlanma hakkı bulunmaktadır. Cenaze masrafları devlet tarafından karşılanmaktadır.

HAKLAR /ÜLKELER	Türkiye	İngiltere	İran	İspanya	İsrail	İsveç	Japonya	Kanada	Macaristan	Pakistan	Polonya	Romanya	Türkmenistan	Yunanistan
BAKANLIK DÜZEYİNDE HİZMET								+						
AYLIK	+		+	+	+				+	+	+	+	+	
MALULİYETE BAĞLI FARKLI MAAŞ	+		+		+						+	+		
NAKDİ TAZMİNAT	+	+		+		+	+	+	+	+	+			
SAĞLIK HARCAMALARI	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+
ORTEZ/PROTEZ/TEKERLEKLİ SANDALYE	+		+	+			+	+	+	+	+	+		+
PSİKOLOJİK YARDIM	+	+	+	+							+			
LOJMAN	+	+								+				
KİRA YARDIMI	+	+			+		+					+		
KONUT ALIM YARDIMI	+	+			+			+				+		
TOPLU TAŞIMADA İNDİRİM	+	+	+		+						+			+
ÜCRETSİZ TOPLU TAŞIMA	+	+	+				+					+		
ŞEHİT/GAZİ GÜNÜ	+		+					+						
ÇOCUKLARA EĞİTİM İND./ÖZEL OKUL ÖDEMESİ	+		+		+		+	+		+	+	+		
SU İNDİRİMİ	+											+		
ELEKTRİK İNDİRİMİ	+											+		
İŞ BULMASINA YARDIM/ÖNCELİK	+	+	+		+			+		+	+		+	+
AİLENİN İŞ BULMASINA YARDIM (MESLEK EDİNDİRME) VE ÖNCELİK	+	+	+		+					+				
İŞ KREDİSİ	+				+									
DİREKT İSTİHDAM	+							+				+		
ASKERİ ALANDA İŞ DEĞİŞİKLİĞİ	+									+	+	+		
VERGİ ve HARÇ MUAFİYETİ	+	+		+				+	+			+		+
MADALYA	+			+	+			+		+	+	+		
KİMLİK KARTI	+	+	+		+		+	+		+	+			
ASKERLİK MUAFİYETİ(ÇOCUK)	+		+											
MÜZE/SERGİ/TİYATRO İNDİRİMİ	+													
SOSYAL TESİSTEN YARARLANMA	+	+	+						+		+			+
STK	+	+										+		